

L' ART DEL PAGÈS

Secció d' agricultura pràctica

Poudre Montpelliéraine.

(Pols Montpellerense)

Llegim en los principals periódichs òrganos de la regió vitícola de Fransa, tals com *L' Eclair*, *La Messager du Midi*, *Le Petit Meridional*, de Montpelier, *La Dépêche*, de Toulouse, *Le Petit Marseillaise*, *La Petite Gironde*, *Le Lyon Republicain*, etc. etc. lo següent escrit que ha de cridar la atenció dels propietaris de fincas rústicas, especialment viticultors. Diu aixís:

«Una comissió d' individus de la Academia de Ciències reunida en lo Ministeri d' Agricultura de Fransa, després d' un anàlisis molt ben fet, minucios, seguit de proves pràcticas absolutament bonas, ha declarat que la *Poudre Montpelliéraine* es un remey preventiu y curatiu al mateix temps, enérgich, infalible contra totas las maluras criptogàmicas de la vinya. Aquesta *poudre* s' aplica aixís que comensan á sortir los borrons, destruheix los zoospermes y priva lo desarrollo dels bolets.

Si per causa del temps humit ó plujós, lo mal reapareixia, basta repetir lo tractament pera retornar á la vinya sana.

La Poudre Montpelliéraine es inofensiva, no fa cap olor ni te cap gust y no conté tampoch cap tòxic.»

Estudi dels pulverisadors presentats al Concurs vitícola de Badalona de 1890.

Honrós ha sigut per nostre pays lo Concurs que acaba de celebrarse á Badalona, y ho ha sigut porque un pulverisador nacional ha superat á tots: aquest es lo denominat *El Rayo* (Lo Llamp), construït per la casa Salabert y companyia de Barcelona.

Lo Jurat, avans de donar dictámen d' aquestos aparatos, va creure ficar las condicions á que deu aspirar un bon pulverisador, y fundantse en aquestas, va fer ab tots los pulverisadors que entraren á concurs un cuadro, que li va servir pera poder compararlos y classificarlos ab justicia. Las condicions que deu reunir un bon pulverisador son las següents:

- 1.ª Ruixar fi, llarch y ample.
- 2.ª Ser de metall inalterable al líquit anti-criptogámich.
- 3.ª Tenir cambra d' aire.
- 4.ª Deu haverhi bona relació entre 'l pés del aparato y lo del líquit que deu contenir.
- 5.ª Tenir la palanca en la part inferior ó intermitja y á la esquerra del home, colocat l' aparato á la espatlla.
- 6.ª Haverhi facilitat en lo registre del aparato y en sa recomposició.
- 7.ª Reunir la facilitat en son maneig.
- 8.ª Adaptarse bé á la espatlla, y tenir bona base de sosteniment pera poderlo carregar bé de líquit en lo camp.
- 9.ª Escullir lo pitó que s' embossi menos y que sia fácil de dessembossar.
- 10.ª Que tinga remenador.
- 11.ª La facilitat en dirigir lo ruix ó pulverisació.
- 12.ª Que tinga colador.
- 13.ª Que pugui tancar-se bé la clau ó aixeta de pas del líquit y per lo tant que pugui graduarse ó suprimir lo raig á voluntat.
- 14.ª Que siga barato, ó millor dit, que costi pocas pesetas.

Ab los datos que se van recullir y ab lo cuadro que de aquestos se va formar, se classificáren los pulverisadors que entráren á concurs, dividintse de la manera següent:

PREMIS DE PROGRÉS ó Primers premis.—Lo Llamp, (Salabert y C.^a)—L' invencible, (Trinxé).—L' Excelsior, (Ahles).—Nöel, (Ahles).—Vermorel, (Llonch).—Japy D. (Japy).—Badaloni, (Bertrán).

PREMIS DE MÉRIT ó Segons premis.—Daunis, (Daunis).—Barceloni, (Bertrán).—Salabert, aire comprimit, (Salabert y C.^a)—Duru, (Moratona).—Non plus ultra, (Trinxé).—Japy C. (Japy).—Universal, (Pech).

DIPLOMAS DE PERFECCIÓ ó Tercers premis.—Martorano, (Martorano).—Delord, (Moratona).—Graells, (Graells).—Fló, (Fló).—García, (García).—Cantarell, (Cantarell).—Mildivore, (Alegri).—Fénix, (Pech).

DIPLOMAS HONORÍFICS ó Cuarts premis.—Ruixa-ceps, (Clausolles).—Fló, (Fló).—Doñó y Lladó, (Doñó y Lladó).—Bomba, (Bargalló).

Lo nom del expositor va entre paréntesis, y lo del pulverisador va avans sense paréntesis.

En aquest concurs s' observá una tendencia á la unificació. En primer lloch, vejerem que casi tots han adoptat l' aram ó coure ó lo llautó; sols dos eran de fusta y un de goma, es á dir, construhits ab materials inatacables als líquits anti-criptogámichs que ara s' usen. Tots menos un, tenen cambra d' aire, á fi de que la pulverisació surti ab regularitat. La relació entre 'l pés del aparato y lo del líquit que pot contenir, está en general en bonas proporcions, de 2 á 2'5; variant entre 5'5 á 7 kg. en sa major part, lo pés del aparato; y de 11 á 14 1/2 los litros de líquit que carregan.

Hi ha un colador per lo menos en tots, habentnhi algun que 'n té dos ó mes; d' aquesta manera s' evita en lo possible que s' embossi lo pitó.

L' assiento ó base de sosteniment del aparato, en general, es bó, y la major part poden deixarse fàcilment á terra y ser carregats ab comoditat per un sol home.

La bomba se troba col·locada exteriorment, en la major part dels pulverisadors del Concurs, lograntse d' aquest modo, que siga fàcil registrar las válvulas. Cuan lo cos de la bomba es resistent, no presenta 'ls inconvenients que avans hi veyan alguns.

De remenador n' hi ha en bastants pulverisadors, habentnhi d' aire, de planxa metálica y de líquit: un d' ells es pendular. Lo primer sols se emplea en los que la bomba injecta

aire en compte de líquit: l'aire atravessant lo líquit lo remena. Lo de planxa metálica lo forma una planxa de coure foradada, que hi ha dintre y en lo fons del aparato, estant un dels estrells articulats ab la palanca de la bomba, seguint aixís lo moviment d'aquesta. Lo remenador de raig de líquit, á nostre modo de veure es poch eficaç, donchs si bé cada vegada que baixa 'l pistó surt una petita corrent de líquit per la válvula, la qual no tanca herméticament ó bé per un petit forat, la ocasió d'aquesta corrent té de ser petita, y sols en una direcció. Los remenadors pendulars son molt senzills, se reduheixen á una placa de plom que penja del punt mitj de la tapadora del aparato, y moventse l'home, lo farà brandar y aixís mou lo líquit.

En casi tots los pulverisadors presentats en lo Concurs, la palanca de la bomba se mou ab la mà esquerra, aixís se té lliure la dreta para poder manejar la llansa; aquesta palanca en uns está en la part superior y en altres en la inferior. Ja hem dit que aquesta última disposició ó en lo punt intermitj, es la millor.

Los pitons han millorat molt. Son rars los raigs que donan grans gotas, ó sian dolentas, y per lo tant, abundan los bons y mitjans que pulverisan lo líquit. Casi tots son centrifugos, essent ja rars los d'antigua sortida per dos talls; ara sols hi ha un forat, que per retop dintre la caixa del pitó, s'origina lo moviment de rotació y aixís surt per lo forat exterior. En general lo raig sur de costat ó mes ó menos inclinat: aixís es possible ruixar en totas direccions ab la llansa. En aquest concurs s'han presentat en bastant número pitons que se dessembossan ab facilitat per medi de senzillas agullas ó apéndices: en l'*Excelsior* hi ha un pitó molt bó, y ab tal ingeniosa disposició que 'l fá inobstruible. Hi ha en alguns un apéndice en la llansa destinada á tancar y á obrir la clau ó aixeta de pas y com que aixó se fa ab la mateixa mà que s'agafa la llansa y en lo lloch que 's coloca aquesta, son maneig es molt cómodo, y permet interrompre la sortida del líquit ab gran facilitat á cada moment.

Heus aquí descrita, encara que somerament, la fesomia d'aquet *Concurs de pulverisadors*, concursos que com hem pogut notar ja aquest any, promouhen la emulació y fan corretgir los defectes que notan en los aparatos.

G. J. DE GUILLÉN-GARCÍA.

CORRESPONDENCIA

Santa Bárbara 20 de Mars: La present serveix per dirli: que cuasi tots los dias de la setmana anterior y primers d'aquesta, havém estat privats de veure l'astre del dia á causa de presentarse la admósfera sumament carregada de vapor acuós; y no podentse contenir per mes temps van comensar los nuvols á desferse primer en aygua, després en calabruixó y últimament ab duas cosas á la vegada.

En la nit del dia 18 se va desencadenar un horrorós vent huracanat que va durar tot lo diay nit següent, havent causat alguns desperfectes als arbres y principalment en los olivers y garrofers. Per la vila apenas se podia transitar, ja per l'impetu del vent, com també per lliurarnos d'algún incident desagradable que podia ocorrealcaure en la vía pública teulas ó altres objectes; molts son las ximeneyas que han desaparegut, havent suferit igual percans algunas canals, testos de flors dels terrats, etc., etc.

En lo dia de Sant Joseph aparegueren nevadas unas montanyas que se vehuen á gran distancia d'aquesta, las quals tenen per nom *Montes de Caro*. La neu continúa sense fondre's y per tal motiu la temperatura ha descendit notablement, principalment per la matinada y després de la posta del Sol se sent un fret com si estiguessim al fort del hivern.

L'aspecte dels camps, per lo present es satisfactori.

En alguns establiments s'observan ja grans acopis de sacas de flor de sofre; entre ells podém citar lo de D. Matheu Sabaté y 'l del Sr. Carpa; aquest últim també ha fet provisió de bastanta quantitat de sulfat de coure.

A continuació van detallats los preus d'aquesta plassa y son los següents:

Arrossos ab closca, á ptas. 8, quintá de 41'600 kilos; arrós sense closca de 12 á 12'50; alcohols industria, á 10 ptas. los 10 litres; alcohols del país, no n'hi ha; ayguardents de 6 á 8 ptas. decálitre; garrofas á 5'25 ptas. quintá de 41'600 kilos; fesóls, á 19 ptas cuartera de 70 litres; olis, (en alsa) á 18'25 ptas. canti de 15 litres; blat de moro, á 10 ptas. cuartera de 70 litres; patatas del Port, de 5 á 5'50 ptas. quintá de 41'600 kilos; vins, de 16 á 20 ptas. carga de 120 litres.

SEBASTIÀ MESTRES.

Bruch 22 de Mars: las últimas glassadas han malmés las llegums primerencas, com son: pésols, fabas y á més las patatas y escarxofas. També han rebut los admetllers.

Segueix fentse la cavada á las vinyas ab circumstancias dolentas, á causa de lo insegur del temps.

Los jornals se pagan á 8 rals.— E. P.

Secció de noticias agricolas.

Associació agrícola á Reus—Baix la iniciativa de la *Associació Catalanista* s' ha constituït una *Associació d' agricultors de Reus y sa comarca*.

La Junta Directiva ha quedat constituïda per don Ramon Vidiella y Balart, president; don Joseph M.ª Sunyer y Guardiola, vicepresident; don Joseph Caixés y Batlle, interventor; don Pau Abelló y Boada, tesorero; don Pau Font y Rubinat, don Antoni Ferrater y don Joseph Ribas y Fort, vocals; y secretaris don Lluís Guardiola y Sunyer y don Joseph Fumanya y Giol.

Concurs d' Epila.—Transcribim de nostre colega, *La Alianza Aragonesa*, la següent llista de premis obtinguts per los pulverisadors probats en aquell Concurs.

Excelsior. Diploma de Progrés.—Nöel. Mérit y Perfecció.—Gaillot. Mérit y Perfecció.—Económich. Honorífich y Cooperació.—Durú. Mérit y Perfecció.—Relámpago. 1.er y 2.^{on} de Vermorel. Diploma de progrés.—Delord. Mérit y Perfecció.—Universal. Mérit y Perfecció.—Franco. Mérit y Perfecció.—El indispensable ribereño. Mérit y Perfecció.—El Universal. Cooperació.—El Non plus ultra. Mérit y Perfecció.—El Invencible. Diploma de Progrés.—El Girondin. Diploma de Progrés.—Bilbilis. Mérit y perfecció.—Piter-Bondin. Mérit y Perfecció.—El Aragonés. Bandolera. Diploma de Progrés.—Motxilla. Honorífich.—Ponz. Diploma de Progrés.—Badalona 1.er Diploma de Progrés.—Badalonés 2.^{on} Mérit.—Daunis. Diploma de Progrés.—Clausolles. Cooperació.—Gregori Simon. Cooperació.—Salabert. Diploma de Progrés.—El Rayo. Diploma de Progrés.—Lacueva. Diploma de Progrés.—Hueso. Cinto.—Diploma de Progrés.—Hueso. Motxilla.—Mérit.—Cantarell. Mérit.—Desmontable. Mérit y Perfecció.—Laumagne. Mérit y Perfecció.—El Unico. Mérit y Per-

fecció.—Durú. Mérit y Perfecció.—Le Phenix. Mérit y Perfecció.

Nova associació agrícola.—En la ciutat de Tarrassa s' ha creat una Societat de propietaris rurals titulada *Centre Agrícola de Tarrassa* que 's dedicará al foment de la agricultura, organisant seccions especials pera l' establiment de camps d' experimentació, pera la obtenció d' adobs, eynas de pagés, sulfat de coure y demés substancias anti-criptogámicas.

Elegida sa Junta Directiva, ha sigut nombrat president lo conegut propietari rural D. Isidro Torras Falguera.

¡Avant y fora! Contin ab nosaltres, en tot y per tot.

Mercats, firas y cullitas.

Reus 25.—Per la regular aflluencia de forasters, presentava ahir bon aspecte nostra població: mes no per aixó las operaciones foren animadas, ans al contrari: que com tots los punts están bastant desanimats, hi hagué pocas transaccions.

Admetlla: La classe de esperansa que 's pot dir es la única que avuy se estima, no ha millorat desde l' últim mercat. Las entradas y las existencias son reduidas pero no essent important la demanda, los preus tampoch sufren variació, donchs de 18 á 18 1/4 duros se colocan las petitas partidas qu' éntren, y si 'l grá es de primera. Los tipos regulars no obtenen mes enllá de 17 á 17 1/2 duros.

Comuna: No ha variat lo preu de 16 1/4 á 16 1/2 duros, haventhi molt pocas entradas.

Molla: Algunas operaciones s' hi han fet aquets últims dias, però á preus fluixos, porque hi ha molta existencia y bonas ofertas: á 37 1/2 pessetas s' han comprat partidas importants y algun ha arribat á obtenir 38 pessetas lo sach de 50'40 kilos.

Avellana: La falta de demandas ha fet encalmar aquest fruyt de manera que 'ls preus han baixat un poch. La classe pera embarch se cedeix de 28 á 28 1/2 pessetas y també se n' ha fet alguna partida al entorn de 27 pessetas lo sach de 58'40 kilos.

Olis: D' alguns dias á aquesta part han tingut un xich d' animació y d' aquí que 'ls de la Ribera hágin obtingut de

13 á 13 1/2 rals y 'ls de las Garrigas de 14 1/4 á 14 1/2 rals ab probabilitats de millora si la classe fos molt bona: las del camp segueixen de 17 á 18 rals segons ells.

Vins: Pocas foren las operaciones realizadas en lo mercat d'ahir, sens dupte, per una part, per haver coincidit entre dos dias festius, y per altra per no ser activas ni molt menos, las demandas del estranger y Américas; los preus practicats son los següents:

Priorats, de 40 á 45 pessetas, carga de 121'60 litres; Baixos, de 30 á 38 id., id. id.; Reus y encontorns de 14 á 26 id., id. id.

Mistelas negras Priorat, de 60 á 65 pessetas, carga de 121'60 litres; Id. blancas Priorat, de 40 á 45 id., id. id.; Id. negras dels Baixos, de 45 á 50 id., id. id.; Id. blancas dels Baixos y altres procedencias, de 32 á 37 id., id. id.

Vins de Montblanch, de 14 á 26 pessetas, carga de 121'60 litres; Id. de Valls, de 13 á 19 id., id. id.

Esperits: Pocas operaciones, pero mes fermes sos preus, que son, despatxat.

Selecta, de 89 á 91 duros, los 500 litres ab casco.

Extrafi, de 87 á 88 duros, los 500 litres ab casco.

Superior, de 85 á 86 duros, los 500 litres ab casco.

Cost, flete y segur, Tarragona.

Selecta, de 41 á 42 duros, los 500 litres ab casco.

Extrafi, de 39 á 41 duros, los 500 litres ab casco.

Superior, de 37 á 38 duros, los 500 litres ab casco.

De *Lo Somatent*.

Cereals, olis y vins.

VINS.

En los mercats de vins de Fransa s'adverteix gran paralisació en las transaccions y particularment en productes espanyols.

Los negociants en ells no ocultan la inquietut que 'ls causa la cuestió dels tractats de comers, tement que Fransa, á jutjar per las tendencias que s'adverteixen, s'oposi á la renovació del tractat franch-espanyol que espira en 1892.

La paralisació present es no obstant general y obeheix á las festas de Pascua y sobre tot á la epidemia regnant que está originant graves perjudicis á tot lo comers.

IMPRESA DE VÍCTOR BÉRDÓS Y FELIU, MOLAS, 31--BARCELONA